

Lapin yliopisto

Kasvatustieteiden tiedekunta

OHJE DOSENTIN ARVOA HAKEVALLE

Tiedekuntaneuvosto 14.6.2019

Kelpoisuusehdot

Yliopistolain (558/2009) 89 § mukaan yliopisto voi hakemuksesta myöntää dosentin arvon henkilölle, jolla on perusteelliset tiedot omalta alaltaan, julkaisuilla tai muulla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tutkimustyöhön tai taiteelliseen työhön sekä hyvä opetustaito.

Dosentilta vaaditaan sellainen haettavan dosentuurin alaan kuuluva tieteellinen tuotanto, joka vastaa tieteelliseltä merkitykseltään vähintään kahta väitöskirjaa. Tieteellisen tuotannon tulee osoittaa että hakijan tutkimustyö jatkuu aktiivisena. Hakijalla tulee myös olla kansainvälisiä julkaisuja ja/tai tutkimusyhteistyötä.

Opetustaitoa arvioitaessa otetaan huomioon pedagoginen koulutus, opetustyössä hankittu käytännön kokemus, taito tuottaa oppimateriaalia, muut opetustoimessa saavutetut ansiot ja dosentuuria varten annettu opetusnäyte. Hakijalta edellytetään käytännön kokemusta opinnäytetöiden ohjauksesta. Opetusnäytettä ei voi antaa etänä. Opetusnäytteestä voidaan antaa vapautus, jos se on annettu vastaavan tasoiseen tehtävään eikä se ole viittä vuotta vanhempi. Tiedekunta voi vapauttaa hakijan opetusnäytteestä myös laajojen opetusansioden perusteella.

Dosentille ei ole säännöksissä määriteltyä kielitaitovaatimuksia. Kasvatustieteiden tiedekunnassa dosentilta edellytetään hyvää suomen kielen taitoa sekä riittävää englannin kielen taitoa. Ulkomaalaiselle sekä Suomen kansalaiselle, joka ei ole syntyperäinen, voidaan myöntää dosentin arvo, vaikka hän ei ole osoittanut hyvää suomen kielen taitoa.

Hakeminen

Kasvatustieteiden tiedekunnassa dosentin arvon myöntämisessä keskeisenä näkökulmana on hakijan tutkimusalueen kytkeytyminen tiedekunnan tutkimuksen painoaloihin, yhteistyö esimerkiksi yhteisjulkaisujen, tutkimushankkeiden tai tutkimusryhmien kautta ja mahdollinen asiantuntemuksen hyödyntäminen myös perus- ja jatkokoulutuksessa. Dosentin tehtävistä sovitaan kuitenkin aina kulloisessakin tilanteessa erikseen.

Aluksi dosentin arvon hakija ottaa yhteyttä tiedekunnan hallintopäällikköön. Tiedekunnan professorikokouksessa keskustellaan mahdollisen dosentin arvon alasta, tarpeellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta tiedekunnan kannalta.

Mikäli dosentuurihakemukseen suhtaudutaan myönteisesti, hakijan on toimitettava kirjallinen hakemus. Hakemus osoitetaan Lapin yliopiston rehtorille ja toimitetaan osoitteeseen Lapin yliopisto, Kirjaamo, PL 122, 96101 Rovaniemi. Tiedekunta suosittelee hakemuksen toimittamista sähköisenä. Hakija voi toimittaa hakuasiakirjat suojatun postipalvelun kautta:

<https://securemail.ulapland.fi>. Suojatussa postipalvelussa vastaanottajaksi merkitään: kirjaamo@ulapland.fi.

Allekirjoitetusta hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan yhteystiedot, haettavan dosentin arvon ala ja ne ansiot, joihin hakija vetoaa dosentin arvon saamiseksi. Hakemus on aiheellista tehdä englanninkielisenä, mikäli on odotettavissa, että esitetyt asiantuntijat eivät ole suomenkielisiä. Hakemukseen on liitettävä tiedekunnan ohjeistuksen mukainen hakuportfolio ja tieteellisen pätevyyden arvioimiseksi enintään 10 julkaisua. (Ks. erillinen ohje)

Mikäli hakemus liitteineen toimitetaan postitse, tulee arvioitavaksi lähetettävien julkaisujen olla mukana kahtena kappaleena. Yhteisjulkaisujen osalta hakijan on laadittava selvitys omasta osuudestaan julkaisujen tuottamisessa ellei se käy julkaisuista selkeästi ilmi. Julkaisut tulee numeroida julkaisuluettelon mukaisesti.

Tieteellisen pätevyyden arviointi

Tiedekuntaneuvosto päättää dosentin arvon alan ja valitsee kaksi yliopiston ulkopuolista asiantuntijaa antamaan lausunnon. Asiantuntijoista ainakin toisen tulee olla professori tai professoritasoinen henkilö. Asiantuntijoiden esteellisyyteen sovelletaan hallintolain 27-29 §:iä.

Asiantuntijat antavat lausunnon hakijan tieteellisestä pätevyydestä hakemaansa dosenttuuriin. Asiantuntija voi keskittyä lausunnossaan hakijan arvioitavaksi valitsemiin enintään kymmeneen julkaisuun ja arvioida lyhyesti muuta tuotantoa. Lausunto pyydetään toimittamaan kolmen kuukauden kuluessa ja lausunnon suositeltava pituus on 3-5 sivua.

Asiantuntijalausunnot ovat julkisia sitten, kun molemmat lausunnot ovat saapuneet tiedekuntaan. Tiedekuntaneuvosto päättää dosentin arvon myöntöprosessin rauenneen, mikäli toinen tai molemmat lausunnot eivät puolla hakijan tieteellistä pätevyyttä.

Opetustaidon arviointi

Tiedekuntaneuvosto päättää asiantuntijalausunnot saatuaan hakijan kutsumisesta opetusnäytteeseen.

Opetusnäytetilaisuus on julkinen ja se järjestetään tiedekuntaneuvoston kokouksen yhteydessä. Opetusnäytteen aiheen tulee olla haettavan dosentin arvon alalta ja se ilmoitetaan etukäteen tiedekunnan hallintopäällikölle. Opetusnäytetilaisuuden alkaessa on kerrottava, minkä opintovaiheen opetuksesta on kyse. Opetusnäytteen kesto on 20 minuuttia, jonka jälkeen kuulijoilla on mahdollisuus kysymysten esittämiseen.

Tiedekuntaneuvosto arvioi opetusnäytteen. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin seikkoihin: asian hallinta, ajantasaisen tutkimustiedon hyödyntäminen, argumentointi; soveltuvuus kohderyhmälle; kontakti kuulijoihin, mielenkiinnon herättäminen ja ylläpito; jäsentäminen, ajankäyttö; havainnollistaminen, opetusmateriaali ja av-välineiden käyttö.

Hyväksytylle opetusnäytteelle annetaan jokin seuraavista mainesanoista: erinomainen, hyvä tai tyydyttävä. Hylättyä opetusnäytettä ei voi kompensoida muilla opetusansioilla. Dosentin arvon myöntäminen edellyttää, että kokonaisarvioinnissa opetustaito voidaan arvioida hyväksi.

Arvoa koskevan esityksen tekeminen

Lapin yliopiston hallintojohtosäännön 17 § mukaan rehtori päättää dosentin arvon myöntämisestä tiedekunnan tai erillislaitoksen esityksestä. Tiedekuntaneuvosto tekee esityksen rehtorille hakijan tieteellisen pätevyyden, opetusnäytteen ja opetustaidon kokonaisarvioinnin jälkeen.